
Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat ved UiB

Bakgrunn

Med utgangspunkt i Handlingsplan for akademisk redelighet i utdanningen ved Universitetet i Bergen 2009-2012 og i handlingsplanen for bedre kjønnsbalanse, som nå er erstattet med Handlingsplan for likestilling 2012-2015, er det utarbeidet et forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat. Retningslinjene er ment å avløse de tidligere etiske retningslinjer for forholdet student- veileder, vedtatt av Det akademiske kollegium i 1996 (sak 281/96). De skal gjelde alle veiledningsforhold ved universitetet fra bachelor til ph.d. nivå. Forslaget er utarbeidet av Studieadministrativ avdeling i samarbeid med Senter for vitenskapsteori og Universitetsbiblioteket. Utdanningsutvalget har behandlet forslaget (sak 31/11) og (sak 1/12), etter innspill fra Forskningsutvalget, Likestillingskomiteen, Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget. Forslaget er sendt til høring til fakultetene og Studentparlamentet for synspunkter før det nå legges frem for universitetsstyret.

Forslaget

I utkastet er det lagt vekt på korte og konsise formuleringer. Forslaget gjengis her:

Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

1. Respekt

Veilederen og studenten/kandidaten skal vise respekt for hverandre. De skal ikke utføre handlinger eller komme med uttalelser som kan krenke integriteten eller verdigheten til den andre.

2. Asymmetri i veiledningsrelasjonen

Veilederen må være bevisst på at veiledningsrelasjonen er asymmetrisk. Veilederen skal ikke bruke sin faglige kunnskap og autoritet til å krenke eller undertrykke, eller til å vinne faglige eller personlige fordeler på bekostning av studenten/kandidaten. Studenten/kandidaten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske.

3. Profesjonalitet

Veilederen og studenten/kandidaten skal ha et profesjonelt forhold, og de skal ikke ha relasjoner som strider mot denne profesjonaliteten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon.

4. Tillit og fortrolighet

Veilederen bør være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen.

5. Gaver og honorarer

Veilederen skal ikke motta honorarer eller gaver av betydelig verdi for veiledningen annet enn det som er avtalt med institusjonen. Når det gjelder gaver av ubetydelig økonomisk verdi, må veilederen selv vurdere om gaven kan påvirke veiledningsforholdet på en problematisk måte.

6. Konflikter mellom veilederen og studenten/kandidaten

Dersom veilederen eller studenten/kandidaten mener at veiledningsrelasjonen er blitt problematisk, bør veilederen og/eller studenten/kandidaten vurdere å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet. Framgangsmåten for dette skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet.

7. Institusjonens rolle og ansvar

Universitetet i Bergen har det overordnede ansvaret for at studenten/kandidaten får god og profesjonell veiledning. Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar dersom det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen.

Høringsrunden

Det humanistiske fakultet fremhever at forslaget er videre i sin tematikk og mer generelt i formuleringene enn de tidligere retningslinjene. Fakultetet kommenterer begrepsbruken. Det pekes særlig på at begrepet verdighet ikke er konkretisert og at det bør skilles mellom krenkelse og faglig kritikk. Videre foreslås at pkt 4, hvor fortrolighet omtales, står i motsetning til kravet om profesjonell distanse i pkt 3. Det foreslås derfor å stryke hele pkt 4 og heller innføre begrepet tillit i overskriften i pkt 1, slik at det blir hetende Respekt og tillit.

Det juridiske fakultet har merket seg at forslaget vil dekke flere situasjoner enn de tidligere retningslinjene, fakultetet mener det vil gjøre retningslinjene mer robuste. Fakultetet ser positivt på at asymmetrien i en veiledningssituasjon er eksplisitt adressert og støtter at den ensidige oppmerksomheten om seksuell trakassering foreslås erstattet med mer generelle retningslinjer. Fakultetet mener det bør vurderes om ett av punktene eksplisitt bør omtale dette. Konkret foreslås to tilføyelser (i kursiv) i de nye retningslinjene. I pkt 3 foreslås siste setning utvidet til: *Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten eller kandidaten i en sårbar situasjon, og/eller å utnytte en slik situasjon.* I pkt 7 foreslås siste setning utvidet til: *Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar der det skjer noe uønsket i veiledningssituasjonen og ledelsen blir gjort kjent med dette.* Fakultetet deler kommentaren fra Det humanistiske fakultet om pkt 3 og 4 om fortrolighet versus profesjonell distanse og foreslår at det med utgangspunkt i pkt 33 i Etske retningslinjer for samfunnskunnskap, juss og humaniora kommer et tillegg i pkt 3 som tydeliggjør at et altfor tett forhold mellom veileder og kandidat bør føre til at veiledningsforholdet brytes. Fakultetet tar opp noen spesielle forhold ved masteroppgavene på 30 eller 60 studiepoeng og ber om at det i pkt 6 lages en tilføyelse med en mer generell henvisning til det enkelte institutt eller fakultets reglement. Avslutningsvis etterlyses en passus om at veileder og student eller kandidat bør forholde seg respektfullt til hverandres arbeid og gjensidig praktisere god henvisningsskikk. Det vises igjen til pkt 33 om forholdet mellom student og veileder i nevnte Etske retningslinjer.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet slutter seg til det fremlagte forslaget uten ytterligere kommentarer.

Det medisinsk-odontologiske fakultet har ikke ønsket å uttale seg i saken.

Det psykologiske fakultet påpeker at tittelen bør presisere at det dreier seg om etiske retningslinjer, alternativt bør også positive og faglig/praktiske sider ved oppfølgingen i et veilederforhold omtales. Fakultetet etterlyser en mer konkret veiledning for hvordan en student eller kandidat skal kunne ta opp problematiske sider av en veiledersituasjon (pkt 2). Det pekes på at pkt 4 tar opp et omsorgsaspekt, hvor det vil være et skjønsspørsmål hva som kvalifiserer som personlig forhold, fakultetet ser det som viktig at omsorgsaspektet også kan komme inn i en veiledningssituasjon. Fakultetet peker på at det er uklart hva som menes med særlig ansvar i pkt 7. Avslutningsvis foreslår fakultetet et nytt pkt 8 som tar opp hvordan et veiledningsforhold kan avsluttes på en ryddig måte, også hvor avslutningen har andre grunner enn en konflikt eller at noe uønsket har skjedd.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet er positivt til at retningslinjene omtaler mer generelle sider ved veiledningssituasjonen og at de skal dekke veiledning på alle nivå. Det foreslås at det i pkt 2 presiseres på hvilken måte studenten kan ta opp forhold som oppfattes som problematiske. Videre understrekes det at retningslinjene må være lett tilgjengelige for

studentene og følge som vedlegg til veiledningskontrakten for masterprogrammene. Det vises ellers til innspill i de grundige diskusjonene i Utdanningsutvalget.

Studentparlamentet mener det er positivt at gjeldende retningslinjer oppdateres og omfatter flere problemstillinger, og at de nye retningslinjene skal fungere som vern heller enn instruks. Det foreslås en alternativ formulering av pkt 3: *Veileder må ha et profesjonelt forhold til studenten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon.* Studentrådet mener videre at veileder må være lydhør for alle forhold som kan ha betydning for veiledningssituasjonen (pkt 4) og at ledelse på alle nivå har et særlig ansvar i saker som vedrører problematiske forhold mellom student og veileder. Det bør derfor legges til et punkt om rutiner for håndtering av eventuelle brudd på retningslinjene. Det ønskes også at seksuell trakassering og mobbing tas inn igjen som et eget punkt i de nye retningslinjene.

Universitetsdirektørens kommentarer

Før forslaget ble sendt til høring, var det drøftinger i utdanningsutvalget etter innspill fra forskningsutvalget, læringsmiljøutvalget, arbeidsmiljøutvalget og likestillingskomiteen. Det kan likevel være grunn til å bearbeide utkastet ytterligere etter innspillene fra høringsrunden. I det vedlagte forslaget (vedlegg 4) er det forsøkt tatt hensyn til kommentarene, uten at retningslinjene har tapt den korte og konsise utformingen.

Arbeidet med retningslinjer for relasjonen mellom en veileder og en student eller kandidat må fange opp mange ulike hendelser og situasjoner og det vurderes derfor ikke hensiktsmessig å gå for langt i konkretiseringen. Regelsettet må tolkes og brukes i ulike aktuelle situasjoner, hvor det er viktig å ta tilbørlig hensyn til partene i veiledningsforholdet. Det humanistiske fakultet påpeker at det må være full adgang til å gi faglig kritikk, uten at det oppfattes som krenkende. Men formen slik faglig kritikk gis på, kan være avgjørende for om tilliten mellom partene opprettholdes. Det er forskjellige synspunkter på om veileder skal være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten. Det psykologiske fakultet ser det som viktig at omsorgsaspektet kan komme inn i en veiledningssituasjon, selv om det blir et skjønsspørsmål hva som kvalifiserer som personlig forhold. Fra Studentparlamentet blir betydningen av dette understreket. Flere har etterlyst en klarere beskrivelse av hvordan problematiske saker kan tas opp. Dette er forsøkt imøtekommet med et tillegg i pkt 6 om at instituttleder alltid vil kunne kontaktes.

Det vil bli vektlagt at de nye retningslinjene blir gjort kjent i fagmiljøene, de vil bli tatt inn i regelsamlingen og oversatt til engelsk.

Med dette fremmes følgende forslag til

Vedtak:

Universitetsstyret slutter seg til det fremlagte forslaget til etiske retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat ved Universitetet i Bergen. Samtidig oppheves Etiske retningslinjer for forholdet student – veileder ved Universitetet i Bergen, fastsatt av Det akademiske kollegium 12.12.1996.

4.5.2012 HHB

Vedlegg:

1. Brev datert 13.2.2012 fra Studieadministrativ avdeling med forslag til retningslinjer
2. Fakultetsuttalelser
3. Studentrådets uttalelse
4. Forslag til etiske retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-TOVST

Dato

13.02.2012

Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/ kandidat ved Universitetet i Bergen- videre oppfølging

Vi viser til møte i Utdanningsutvalget 9. februar 2012, der sak 1/12 *Retningslinjer for student/ veilederforholdet* ble behandlet. Utdanningsutvalgets forslag til vedtak om retningslinjer for student/ veilederforholdet følger som vedlegg i saken.

Saken har sin bakgrunn i Handlingsplan for akademiske redelighet i utdanningen ved Universitetet i Bergen 2009 – 2012. De eksisterende retningslinjene omhandler i hovedsak asymmetriske forhold og seksuell trakassering, mens Handlingsplan for akademisk redelighet så det som ønskelig at nye retningslinjer bør omhandle veilederforholdet generelt og ikke bare seksuell trakassering. Det nye forslaget er tenkt å gjelde alle veiledningsforhold ved UiB fra bachelor- til PhD-nivå. Ved utarbeidelsen av nytt forslag har man sett på lignende retningslinjer fra blant annet UiO, UiT, NMH og Forskningsetiske komiteer. Det nye forslaget har større fokus på veileders ansvar i forhold til studenten i veiledningsforholdet.

Det første forslaget til reviderte retningslinjer ble lagt fram for Utdanningsutvalget i september 2011, i UU-sak 31/11. Forslaget var utarbeidet gjennom et samarbeid mellom Studieadministrativ avdeling, Senter for Vitenskapsteori (SVT) og Universitetsbiblioteket (UB). Forskningsutvalget behandlet forslaget i FU-sak 18/11. Forslaget ble videre sendt til Likestillingskomiteen, Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget for innspill. Innspillene ble lagt fram som vedlegg da saken ble behandlet i møte 7.9.2011.

Etter at saken ble behandlet i UU i møte i september 2011, har Studieadministrativ avdeling i samarbeid med SVT innarbeidet innspill og merknader fra behandlingen i UU og fra høringsinstansene.

Vedlagt følger forslag til *Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen*, for videre behandling og oppfølging.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Tove Steinsland
rådgiver

Vedlegg: Forslag til retningslinjer

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55588848
Telefaks 55583299

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgate 1
Bergen

Saksbehandler
Tove Steinsland
+47 55 58 90 47

Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

1. Respekt

Veilederen og studenten/kandidaten skal vise respekt for hverandre. De skal ikke utføre handlinger eller komme med uttalelser som kan krenke integriteten eller verdigheten til den andre.

2. Asymmetri i veiledningsrelasjonen

Veilederen må være bevisst på at veiledningsrelasjonen er asymmetrisk. Veilederen skal ikke bruke sin faglige kunnskap og autoritet til å krenke eller undertrykke, eller til å vinne faglige eller personlige fordeler på bekostning av studenten/kandidaten. Studenten/kandidaten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske.

3. Profesjonalitet

Veilederen og studenten/kandidaten skal ha et profesjonelt forhold, og de skal ikke ha relasjoner som strider mot denne profesjonaliteten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon.

4. Tillit og fortrolighet

Veilederen bør være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen

5. Gaver og honorarer

Veilederen skal ikke motta honorarer eller gaver av betydelig verdi for veiledningen annet enn det som er avtalt med institusjonen. Når det gjelder gaver av ubetydelig økonomisk verdi, må veilederen selv vurdere om gaven kan påvirke veiledningsforholdet på en problematisk måte.

6. Konflikter mellom veilederen og studenten/kandidaten

Dersom veilederen eller studenten/kandidaten mener at veiledningsrelasjonen er blitt problematisk, bør veilederen og/eller studenten/kandidaten vurdere å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet. Framgangsmåten for dette skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet.

7. Institusjonens rolle og ansvar

Universitetet i Bergen har det overordnede ansvaret for at studenten/kandidaten får god og profesjonell veiledning. Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar dersom det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen.

UNIVERSITETET I BERGEN
Studieadministrativ avdeling

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte 2006/6537

Sak 1/12

Retningslinjer for student/ veilederforholdet

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtaks sak

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Studieadministrativ avdeling
Telefon 55588848
Telefaks 55583299

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Langesgt. 1-3
Bergen

Saksbehandler
Hilde Elin Haaland-Kramer
55589026

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 09.02.2012
Sak: Retningslinjer for student/veilederforholdet
ephorte: 2006/6537

Bakgrunn

Vi viser til UU-sak 31/11 der det ble lagt fram forslag til reviderte retningslinjer for student/veilederforholdet. De eksisterende retningslinjene er fra 1996, og ble vedtatt av DAK i sak 281/96.

Forslag til reviderte retningslinjer som ble lagt fram i UU-sak 31/11 var utarbeidet gjennom et samarbeid mellom Studieadministrativ avdeling, Senter for Vitenskapsteori (SVT) og Universitetsbiblioteket (UB). Forskningsutvalget behandlet forslaget i FU-sak 18/11, referat fra behandlingen følger som vedlegg. Forslaget ble sendt til Likestillingskomiteen, Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget for innspill. Innspillene ble lagt fram som vedlegg da saken ble behandlet i møte 7.9.2011.

Bakgrunn for saken var at det som følge av arbeidet knyttet til *Etikk i utdanning* og Roger Strand-utvalgets innstilling, i 2009 ble utarbeidet en "Handlingsplan for akademisk redelighet i utdanningen ved Universitetet i Bergen 2009-2012". Planen ble vedtatt av Universitetsstyret 30.04.2009. Hensikten med handlingsplanen er å fremme redelighet og bekjempe uredelighet, samt å vise at Universitetet i Bergen har en konkret og gjennomtenkt plan for dette arbeidet. Planen er omfattende og finnes på:
<http://www.uib.no/ua/dokumenter/studiekvalitet/Handlingsplan%20Akademisk%20redelighet%20april%202009.pdf>.

Nåværende retningslinjer omhandler i hovedsak asymmetriske forhold og seksuell trakassering. I Handlingsplan for akademisk redelighet står det at det er ønskelig at nye retningslinjer omhandler veilederforholdet generelt og ikke bare seksuell trakassering. Det nye forslaget er tenkt å gjelde alle veiledningsforhold ved UiB fra bachelor- til PhD-nivå. Ved utarbeidelsen av nytt forslag har man sett på lignende retningslinjer fra blant annet UiO, UiT, NMH og Forskningsetiske komiteer (www.etikkom.no). Det nye forslaget har større fokus på veileders ansvar i forhold til studentens i veiledningsforholdet.

De innspillene som kom inn til revidert forslag til retningslinjer i forbindelse med behandlingen av sak 31/11 i UU-møte 7.9.2011, var relativt omfattende:

- Retningslinjene bør være mer av et vern heller enn en instruks.
- Det er ønske om mindre detaljering i teksten.
- Begrepet "doble relasjoner" bør avklares nærmere.
- Det bør innarbeides at ledelse på alle nivå har et særlig ansvar i saker som vedrører problematiske forhold mellom student og veileder.
- Ved problematiske forhold mellom student og veileder, kan det vises til veilederkontrakter for mer informasjon om konkret oppfølging.
- Utvalget mente at den første delen av punkt 4 bør utgå.

- Det kom inn forslag til alternativ formulering til punkt 3 om doble relasjoner "Veileder må ha et profesjonelt forhold til studenten. Relasjoner som er uforenelig med denne profesjonaliteten skal ikke forekomme."
- Det kan lages et eget punkt for hvordan handle dersom noe uønsket skjer i veiledningssituasjonen.

Etter at saken ble behandlet i UU, har Studieadministrativ avdeling i samarbeid med SVT innarbeidet innspill og merknader fra behandlingen i UU og fra høringsinstansene. Resultatet fra dette arbeidet er lagt fram til uttale i studielederforum, som i hovedsak ga tilbakemeldinger på det språklige. Disse tilbakemeldingene er innarbeidet i retningslinjene.

Forslag til vedtak:

Retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

1. Respekt

Veilederen og studenten/kandidaten skal vise respekt for hverandre. De skal ikke utføre handlinger eller komme med uttalelser som kan krenke integriteten eller verdigheten til den andre.

2. Asymmetri i veiledningsrelasjonen

Veilederen må være bevisst på at veiledningsrelasjonen er asymmetrisk. Veilederen skal ikke bruke sin faglige kunnskap og autoritet til å krenke eller undertrykke, eller til å vinne faglige eller personlige fordeler på bekostning av studenten/kandidaten. Studenten/kandidaten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske.

3. Profesjonalitet

Veilederen og studenten/kandidaten skal ha et profesjonelt forhold, og de skal ikke ha relasjoner som strider mot denne profesjonaliteten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon.

4. Tillit og fortrolighet

Veilederen bør være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen

5. Gaver og honorarer

Veilederen skal ikke motta honorarer eller gaver av betydelig verdi for veiledningen annet enn det som er avtalt med institusjonen. Når det gjelder gaver av ubetydelig økonomisk verdi, må veilederen selv vurdere om gaven kan påvirke veiledningsforholdet på en problematisk måte.

6. Konflikter mellom veilederen og studenten/kandidaten

Dersom veilederen eller studenten/kandidaten mener at veiledningsrelasjonen er blitt problematisk, bør veilederen og/eller studenten/kandidaten vurdere å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet. Framgangsmåten for dette skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet.

7. Institusjonens rolle og ansvar

Universitetet i Bergen har det overordnede ansvaret for at studenten/kandidaten får god og profesjonell veiledning. Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar dersom det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen.

TOST/18.01.2012

Vedlegg 1. Etiske retningslinjer for forholdet student- veileder ved Universitetet i Bergen – nåværende versjon

Etiske retningslinjer for forholdet student- veileder ved Universitetet i Bergen

Nåværende versjon:

1. Kollegiet understreker betydningen av å sikre gode samarbeidsforhold mellom veileder og student og ønsker å forhindre at studenter og tilsatte blir utsatt for seksuell trakassering.
2. Veileder og student skal vise respekt for hverandres personlige integritet og ikke opptre på en måte som virker krenkende.
3. Det påhviler veileder å sørge for den nødvendige profesjonelle distanse i veilednings- og undervisningssammenheng.
4. Dersom det oppstår et seksuelt forhold mellom veileder og student, skal det formelle veiledningsforhold opphøre.
5. Studenten skal kunne skifte veileder når han/hun føler seg utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet.
6. Ved seksuell trakassering/uønsket seksuell oppmerksomhet skal studenten kunne henvende seg til en særskilt utpekt instans. Inntil videre skal studenten kunne henvende seg til likestillingsrådgiveren.
7. Kollegiet forutsetter at standardavtalene for veiledning på hovedfags- og doktorgradsnivå suppleres med prinsippene omtalt ovenfor. Disse innarbeides i informasjonsmateriell til studenter og tas med i arbeidet for bedret studiekvalitet.

Referat fra FU-sak 18/11, i møte 24.08.2011: Forslag til nye retningslinjer for veilederforhold

FU 18/11 Forslag til nye retningslinjer for veilederforhold

Saksforelegg var utsendt med sakslisten

Etter utvalgets vurdering er det positivt med en generell tilnærming, slik det fremkommer i de nye retningslinjene. Det kan være behov for presiseringer av enkelte begreper. Retningslinjene bør ha en henvisning til UiBs redelighetsutvalg og prosedyren for behandling av eventuelle problemer i veilederforholdet. Konkrete forslag ble sendt studieavdelingen: Stryke 'enhver' i pkt. 1., stryke 'doble relasjoner' i pkt. 3.

Vedlegg: 2: Møtereferat fra AMU, sak05/11

Referat fra møte i AMU, 25.02.11

Sak 05/11 Oppfølging av Handlingsplan for arbeidet med akademisk redelighet - forslag til nye retningslinjer for veiledningsforhold

Vedtak:

AMU har diskutert saken og har følgende innspill som fremkom i møtet:

- AMU støtter revisjon av retningslinjene som nå også skal innbefatte mer generelle aspekter ved veiledningsforhold.
- Retningslinjene må ha henvisning til tilhørende regelverk og relasjonen mellom disse må tydeliggjøres.
- Retningslinjene bør knyttes til veiledningskontrakter.
- I det videre arbeidet med retningslinjene bør Likestillingskomiteen og Personal- og organisasjonsavdelingen delta.
- En god implementeringsprosess og oppfølging av retningslinjene i organisasjonen er viktig.

Vedlegg 3: Uttale fra Likestillingskomiteen, brev datert 8.2.2011

Personal og organisasjonsavdelingen

Til:
Studieadministrativ avdeling

Referanse
2006/6537-ANSK

Dato
08.02.2011

Forslag til nye etiske retningslinjer - innspill fra Likestillingskomiteen

Likestillingskomiteen vil berømme Studieadministrativ avdeling for at de har tatt fatt på arbeidet med å fornye de etiske retningslinjene for forholdet student – veileder ved UiB. De

etiske retningslinjene ble vedtatt i 1996, og det har bare vært foretatt noen små justeringer av dem siden den gang. I *Handlingsplan for bedre kjønnsbalanse ved UiB* var det foreslått å foreta en kritisk gjennomgang av retningslinjene, samt å forbedre informasjonen om dem både til studenter og ansatte. I tillegg ble det foreslått å utarbeide bedre rutiner for håndtering av trakassering/mobbesaker, både for ansatte/studenter og mellom studenter. Bruken av faktaundersøkelser er et eksempel på et virkemiddel som synes å være et effektivt mobbeforebyggende tiltak. Den siste tidens fokus på problemer med mobbing og seksuell trakassering og håndtering av slike saker ved Universitetet i Oslo aktualiserer problemstillingen, og det haster også for å UiB å få på plass bedre retningslinjer og rutiner på dette området.

Komiteen har foretatt en grundig gjennomgang av det nye forslaget og støtter ideen om at de skal være en del av retningslinjene for veilederforhold generelt. (Ordet "*etiske*" bør likevel ikke fjernes fra overskriften.) Det kan imidlertid være en fare for at intensjonen i de gamle retningslinjene drukner når de skal bakes inn i mer generelle retningslinjer. Vår oppfatning er at forslaget til nye retningslinjer lider under dette. De gamle retningslinjene var mer klare og rett på sak på en rekke punkter, og komiteen har følgende kommentarer til det nye forslaget:

1. Begrepet *doble relasjoner* er uklart og kan tolkes på mange måter. Seksuelle relasjoner eller kjærlighetsforhold er relativt enkle å identifisere, andre typer relasjoner kan være mer diffuse. Det som er viktig å få fram er kravet til profesjonalitet, og at hovedansvaret for denne profesjonaliteten må ligge hos veileder. Videre er det viktig å få fram at dette ikke bare dreier seg om habilitetsproblematikk, men også om å forhindre at noen benytter sin posisjon til å oppnå fordeler hos en svakere part. Selv om dette for så vidt berøres i de nye retningslinjene, mener vi at den nye teksten gjør det hele mer uklart, og derfor vanskeligere for den enkelte å kunne sette grenser.
2. Et annet diffust begrep i teksten er *verdighet*. Hva som kan oppfattes som et angrep på noens verdighet vil varierer fra person til person. Både studenter og ansatte trenger retningslinjer som er mer tydelige på hvor grensene for akseptabel adferd går. Kanskje bør det også utarbeides noen konkretiserende eksempler (kan f.eks. henvises til slike i fotnotetekst).
3. Retningslinjene bør også være mer tydelige på hvor eller til hvem studentene kan henvende seg dersom de føler at reglene ikke er fulgt i veiledningssituasjonen, og studentene føler seg utsatt for et overgrep. På dette punktet var for øvrig også de gamle retningslinjene og rutineene for dårlige.
4. Likestillingskomiteen foreslår at man, i stedet for fullstendig revisjon av den gamle teksten, heller tar utgangspunkt i de eksisterende retningslinjene og supplerer dem med noen av punktene i det nye forslaget. For eksempel bør punktet om gaver og honorarer tas inn. Det er også viktig å få med at det kan være andre relasjoner enn seksuelle som er uheldige. I tillegg bør man ta stilling til om det bør tas inn noe mer eksplisitt om andre diskrimineringsgrunnlag enn kjønn, f.eks. knyttet til alder eller etnisitet.
5. Vi vil foreslå at POA (Personal- og organisasjonsavdelingen), ved for eksempel likestillingsrådgiveren, deltar direkte i det videre arbeidet med forslaget siden dette er et felt som både faller inn under Likestillingskomiteens og POAs ansvarsområde. Vi vil også foreslå at det samtidig utarbeides nye rutiner for håndtering av saker der retningslinjene ikke blir fulgt, eller der det har forekommet mobbing eller seksuell

trakassering. Informasjon om dette bør samordnes på UiBs nettsider slik at den blir lett tilgjengelig for alle berørte grupper.

På vegne av Likestillingskomiteen ved UiB

Margareth Hagen
Leder

Anne Marit Skarsbø
Likestillingsrådgiver

Til:
Studieadministrativ avdeling

Referanse
2006/6537-HIKR

Dato
27.01.2011

Forslag til nye retningslinjer for veiledningsforhold- innspill fra LMU

Det vises til brev av 30.11.10 hvor Læringsmiljøutvalget ble bedt om å komme med innspill til forslag om nye retningslinjer for student-veileder forholdet.

Utvalget behandlet forslaget på sitt møte 06.12.2010 og mener at det er viktig at retningslinjene gjennomgås og at man ser på muligheten for å trekke inn andre aspekter ved veiledningsforholdet, samtidig som det er nødvendig å slå fast at trakassering og mobbing ikke tolereres. Utvalget har ellers følgende kommentarer til forslaget:

- Tittelen bør endres slik at den bedre reflekterer innholdet i retningslinjene.
- "Personlig og faglig integritet" i punkt 1 erstattes med "personlig integritet", da faglig integritet er noe som skal utvikles gjennom faglig veiledning og opplæring.

- Andre setning i punkt 3 endres til "Private relasjoner som er uforenlig med den faglige relasjonen i veiledningsforholdet bør ikke forekomme ..."
- Det må komme tydeligere frem hvem studenten/kandidaten kan henvende seg til når det oppstår problemer/vanskelige situasjoner
- Det bør også sies noe om hvilke sanksjoner som eventuelt kan bli aktuelle ved brudd på retningslinjene.
- Seksuell trakassering og mobbing i bør tas inn igjen som et eget punkt.

Bjørn-Anders Hind
leder, Læringsmiljøutvalget

Hilde Haaland-Kramer
rådgiver/sekretær for LMU

Kopi
Forskningsadministrativ avdeling

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-UNU

Dato

20.04.2012

Høring - forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

Vi viser til brev av 23.02.12 om ovennevnte sak.

Det humanistiske fakultet støtter forslaget til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen. I forhold til gjeldende retningslinjer er de nye retningslinjene videre i sin tematikk og mer generelle i sine formuleringer. Dette er etter vår oppfatning et framskritt siden gjeldende retningslinjer nesten utelukkende fokuserer på seksuell trakassering eller seksuelt forhold mellom veileder og student/kandidat.

Fakultetet har likevel noen kommentarer med hensyn til begrepsbruken i forslaget.

Likestillingskomiteen påpeker i sin tilbakemelding det diffuse i begrepet *verdighet* og anbefaler konkretisering (sakens dok. 40). Vi støtter dette synet og reagerer på at det tilsynelatende ikke er blitt tatt hensyn til dette i den versjonen vi er bedt om å kommentere.

Krenke er brukt flere ganger i de nye retningslinjene. Vi anser det som viktig å differensiere mellom krenkelse og faglig kritikk. Dette bør gå klart fram av retningslinjene.

I forslagens punkt 4 brukes begrepet *fortrolighet*, som utdypes med at veileder *skal være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen*. Etter vår oppfatning er det ikke rimelig å tillegge veileder en slik funksjon. Den vil i så fall stå i forvirrende kontrast til det *profesjonelle forholdet* som omtales i forslagens punkt 3. I punkt 3 i gjeldende retningslinjer pålegges partene å holde en *profesjonell distanse*. Dette begrepet burde etter vår oppfatning stå mer sentralt også i de nye retningslinjene. Vi foreslår derfor å stryke hele punkt 4 og heller innføre begrepet *tillit* i overskriften til punkt 1, slik at det blir hetende 1 *Respekt og tillit*.

Vennlig hilsen

Gjert Kristoffersen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
Telefaks 55589383
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagresgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Unni Karin Utvik
55582060

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-ELTJ

Dato

24.04.2012

Høringssvar - forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

Vi viser til UU-sak 1/12 (ePhorte 06/6537-44) der både gjeldende retningslinjer og forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved UiB står beskrevet. Det juridiske fakultet har behandlet saken i Studieutvalgsmøte 18.4.2012 og Forskningsutvalgsmøte 24.4.2012. I det videre følger Det juridiske fakultets kommentarer til de nye retningslinjene.

Vi observerer at de nye retningslinjene skiller seg fra de gjeldende først og fremst ved at de dekker flere situasjoner. De nye retningslinjene er formulert på en slik måte at de vil dekke også situasjoner som ikke er forutsigbare, noe som gjør disse retningslinjene mer robuste. I tillegg ses det som positivt at veiledningssituasjonens asymmetri nå er eksplisitt adressert i retningslinjene.

Fakultetet finner det positivt at det ensidige fokuset på seksuell trakassering nå er erstattet med retningslinjer som er mer generelle. Likevel vil seksuell trakassering være såpass invaderende for studenten/kandidaten at det bør vurderes om ikke ett av punktene eksplisitt bør omtale dette.

Vi vil videre foreslå tilføyelser til to punkter i de nye retningslinjene:

- Til punkt 3) foreslås en utvidelse av siste setning til: Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten kandidaten i en sårbar situasjon, og/eller å utnytte en slik situasjon.
- Til punkt 7) foreslås en utvidelse av siste setning til: Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar der det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen og ledelsen blir gjort kjent med dette.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det juridiske fakultet
Telefon 55589500
Telefaks 55589510
post@jurfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Besøksadresse
Bergen

Saksbehandler
Eli Tjerandsen

Fakultetet slutter seg for øvrig til kommentarene til punkt 3 og 4) i høringssvaret fra AHKR datert 22. mars. Utdypingen om at veileder skal være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen står i kontrast til det profesjonelle forholdet som omtales i punkt 3. Det er ikke rimelig å tillegge veileder en slik funksjon og rolle overfor studenten, og vi sier oss enige i at profesjonell distanse bør stå sentralt i de nye retningslinjene.

Under punkt 3 om profesjonalitet ser vi gjerne at det legges til en nærmere spesifisering av relasjoner som kan stride mot profesjonaliteten i forholdet mellom veileder og student/kandidat. I gjeldende retningslinjer, er det presisert at veiledningsforholdet skal opphøre dersom det oppstår et seksuelt forhold mellom veileder og student. Vi viser til Forskningskomiteers Etiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, juss og humaniora punkt 33) der det står Om det utvikler seg et altfor tett forhold mellom veileder og kandidat, bør hovedregelen være at veilederforholdet brytes. Det juridiske fakultet foreslår at en lignende formulering tas med i retningslinjene for UiB under punkt 3) for å tydeliggjøre at denne typen relasjon strider mot profesjonaliteten i veiledningsforholdet.

Under punkt 6) står det i siste setning at fremgangsmåten for å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet. Ved Det juridiske fakultet signeres det i dag ikke egne kontrakter for studenter som skriver masteroppgave på 30 eller 60 studiepoeng (sp). Kontakt signeres bare for studenter som tildeles stipend under skriving av masteroppgaven, da fortrinnsvis masteroppgave på 60 sp.

For masteroppgaver reguleres veiledningsforholdet i hovedsak av Studieplan for integrert masterprogram i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen, og eksterne veiledere signerer arbeidskontrakt. For å holde oversikt over veiledningstimer, brukes et eget veiledningsskjema som fylles ut og leveres samtidig med oppgaven. Det juridiske fakultetet ved UiO har lignende praksis overfor sine masterstudenter. På grunn av fakultetets praksis, er det ønskelig at de nye retningslinjene ikke bare refererer direkte til en egen kontrakt, men også har en mer generell henvisning til det enkelte institutt eller fakultetets reglement.

Dersom det i fremtiden skal være et krav at det også signeres veiledningskontrakt for alle masterstudenter, vil fakultetet ta dette til etterretning. Vi ser da frem til at det utarbeides en oppdatert mal for veiledningskontrakten fra sentralt hold. Vi imøteser også en ordning der prosessen med utsteding, signering og oppfølging av kontrakter kan håndteres digitalt. Det juridiske fakultetet kan ha opptil 200 masterstudenter oppmeldt i løpet av ett enkelt semester, og håndtering av papirkontrakter må anses som lite tidsmessig og det vil påføre fakultetets ekstra kostnader og økt arbeidsbelastning.

Når det gjelder veiledningskontrakten som benyttes på ph.d.-nivå, finner fakultetet det naturlig at informasjon om fremgangsmåten for å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet inkorporeres i det gjeldende avtaleverket for ph.d.-graden ved UiB.

Det fremgår av saksnotatet (ePhorte 2006/6537-44) at retningslinjer fra Forskningsetiske komiteer er brukt som referanse i utarbeidelsen av de nye retningslinjene. Det juridiske fakultetet ønsker avslutningsvis å påpeke at retningslinjene som finnes på www.etikkom.no også inneholder beskrivelser av hvordan veileder og student/kandidat bør forholde seg respektfullt til hverandres arbeid og gjensidig praktisere god henvisningsskikk. Det vises særlig punkt 33) om forholdet mellom student og veileder i Etiske retningslinjer for

Samfunnsvitenskap, juss og humaniora. Fakultetet synes det er påfallende at de nye retningslinjene ikke tar opp noen aspekter ved dette.

Vennlig hilsen

Asbjørn Strandbakken
dekan

Eivind Buanes
fakultetsdirektør

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-ELIHØ

Dato

18.04.2012

Svar på høring - forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er kjent med forslaget til nye retningslinjer for relasjonen mellom student og veileder, og slutter seg til det fremlagte forslaget.

Vennlig hilsen

Bjørn Åge Tømmerås
fakultetsdirektør

Eli Neshavn Høie
seksjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
Telefaks 55589666
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Realfagbygget, Allégaten 41
Bergen

Saksbehandler
Eli Neshavn Høie
55583227

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-VII

Dato

18.04.2012

Høring - forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen

Det psykologiske fakultet har hatt saken til høring på våre fem institutter, samt hos ph.d. kandidatene ved fakultetet, og har mottatt tilbakemelding fra Institutt for pedagogikk.

Vi mener at forslaget til nye retningslinjer er mye bedre og favner bredere enn de forrige retningslinjene, men vi ønsker likevel å kommentere følgende:

- 1 Ved bruk av ordet «retningslinjer» i overskriften kan disse punktene oppfattes som alt som kan sies om veiledningsrelasjonen, samtidig som punkt 1-7 omhandler det som kan oppstå av vanskeligheter, konflikter etc. Hvis ordet «retningslinjer» skal stå slik bør punktene under omhandle også andre sider ved relasjonen, som for eksempel positiv oppfølging, regelmessige samtaler, samt studenten/kandidatens plikter overfor veileder og studie/arbeidssted. Slik retningslinjene er formulert nå er de etisk sett negative, altså at de kun omhandler det man ikke vil at skal skje, og prosedyrer for oppfølging hvis noe negativt skjer. Enten bør retningslinjene være mer omfattende slik at de også omhandler de positive og faglige/praktiske sidene ved oppfølging av student/kandidat, eller overskriften kan endres til å avgrenses som etiske retningslinjer.
- 2 Språklig klarhet enkelte steder, som kan vanskeliggjøre konkret tolkning i enkeltsaker samt bidra til usikkerhet om aktiv handling og ansvarsforhold:
 - Punkt 2: «Studenten/kandidaten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske.» Det er uklart hvem studenten/kandidaten kan ta opp problematiske sider ved veiledningsrelasjonen med. Disse retningslinjene skal jo også være en veiledning for student/kandidat om hva som er tilbørlig/ikke tilbørlig atferd fra veileder. Da bør de være mer konkrete på prosedyre/saksgang. Skal det være skriftlig henvendelse til noen? Muntlig? Til hvem?

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det psykologiske fakultet
Telefon 55582710
Telefaks
post@psyfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7807
5020 Bergen

Besøksadresse
Christiesgate 13
Bergen

Saksbehandler
Vibeke Kyrkjebø Irgan
+47 55 58 86 93

- Punkt 4: «Veilederen bør være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen.» Formuleringen er uklar fordi den åpner for en forståelse av veileder som omsorgsperson. Omsorgsaspektet kan være viktig i en slik relasjon, men da bør det presiseres. Det vil, slik det står nå, være et skjønnsspørsmål hva som kvalifiserer som «personlige forhold» og det virker som om det ligger noe under formuleringen som ikke blir uttalt. Det er i tilfelle uheldig.
 - Punkt 7: «Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar dersom det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen.» Uklarheten her handler om hva «særlig ansvar» kan bety.
- 3 Det kan være andre årsaker til at et veiledningsforhold avsluttes enn at det er en konflikt eller at noe uønsket har skjedd. Det kan handle om at et prosjekt utvikler seg slik at veileder ikke lenger kan gi faglig støtte, altså at det er behov for ny hovedveileder med annen faglig bakgrunn. Det kan også handle om at student/kandidat slutter underveis og veiledningsressursen bør overføres til en ny relasjon. Slik retningslinjene står i forslaget, vil enhver avslutning av veiledningsforhold kunne omslutes av tanken om konflikt eller uønsket atferd. Det er uheldig både for veileder og student/kandidat. Derfor bør det inn et punkt 8 som kan omfatte slike forhold. Det etiske aspektet i dette vil være at slike avslutninger skal gjennomføres på en ryddig måte med minimalt med belastning og med støtte for både student/kandidat og veileder. Det ansvaret bør påhvile både veileder, student/kandidat og ledelse.

Vennlig hilsen

Anne Kristin L. Aanstad
seksjonssjef

Vibeke Kyrkjebø Irgan
seniorkonsulent

Kopi:
Instituttene

Universitetsdirektørens kontor

Referanse

2006/6537-ØRL

Dato

18.04.2012

Forslag til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student/kandidat ved Universitetet i Bergen – høringssvar fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Vi viser til brev fra universitetsdirektøren 23. mars 2012, der fakultetene inviteres til å komme med synspunkter på forslaget til nye retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student. Saken har vært til høring på instituttene, og den ble behandlet i fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet 27. mars 2012.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet stiller seg positive til en revisjon av de eksisterende retningslinjene, som i hovedsak omhandler asymmetriske forhold og seksuell trakassering. Etter fakultetets vurdering er det positivt at retningslinjene omtaler mer generelle sider ved veiledningssituasjonen, og at retningslinjene skal gjelde for veiledning på alle nivå.

I punkt 2 i retningslinjene foreslår vi at det presiseres på hvilken måte studenten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske. Det fremgår ikke hvordan studenten skal gå frem i situasjoner der det kan være vanskelig å ta temaet opp direkte med veileder.

Fakultetet ønsker også at retningslinjene skal være lett tilgjengelige for studentene, og at retningslinjene kan følge som vedlegg til veiledningskontrakten for masterprogrammene.

Fakultetet har ingen andre kommentarer til retningslinjene ut over de innspillene vi har bidratt med i de grundige diskusjonene i Utdanningsutvalget.

Vennlig hilsen

Knut Helland
dekan

Lise Gundersen
fakultetsdirektør

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Telefon 55589050 /51
Telefaks 55589052
post@svfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7802
5020 Bergen

Besøksadresse
Fosswinckelsgt. 6
Bergen

Saksbehandler
Ørjan Leren
55589005

STUDENTPARLAMENTET
UNIVERSITETET I BERGEN

VEDL. SAK NR.: 40-3
STYRE-MØTE 31/15-2012

Deres referanse

2006/6537-HIB

Dato

26. april 2012

Høring – nye retningslinjer for veileder-studentforholdet ved Universitetet i Bergen

Studentparlamentet (SP-UiB) vil takke for muligheten til å komme med hørings svar på nye retningslinjer student-veilederforholdet ved UiB. SP-UiB mener det er positivt at retningslinjene oppdateres og omfatter flere problemstillinger. Dette gir tydeligere spilleregler for både student og veileder. Av innspillene fra UU31/11 er det flere kommentarer Studentparlamentet vil slutte seg til.

Vi er positive til at retningslinjene skal fungere som vern heller enn instruks, da alle studenter og veiledere ved UiB er forskjellige og deres forhold også blir det.

Forslaget til alternativ tekst i punkt 3 er godt, og tydeliggjør veileders ansvar overfor studenten. Studentparlamentet mener likevel at andre setning i punkt 3 bør beholdes. Punktet bør se slik ut: Veileder må ha et profesjonelt forhold til studenten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon.

Det er usikkert hva som menes med første del av punkt 4 i UUs kommentarer, da det punktet består av én setning. Studentparlamentet mener veiledere bør være lydhøre for alle forhold som kan ha betydning for veiledningssituasjonen. Det bør tydeliggjøres i punkt 7 at ledelse på alle nivåer har et særlig ansvar i saker som vedrører problematiske forhold mellom student og veileder. Studentparlamentet mener det bør legges til et punkt om rutiner for håndtering av eventuelle brudd på retningslinjene. Studentparlamentet støtter forslag fra Likestillingskomiteen om en å gjøre retningslinjene i sin helhet mer konkrete, men mener ikke at man skal ta utgangspunkt i de eksisterende retningslinjene. Studentparlamentet mener at seksuell trakassering og mobbing bør tas inn igjen som et eget punkt i de nye retningslinjene.

Vedtatt av Studentparlamentet mandag den 26. mars 2012 .

Forslag til

Etiske retningslinjer for relasjonen mellom veileder og student eller kandidat ved Universitetet i Bergen

1. Respekt

Veilederen og studenten eller kandidaten skal vise respekt for hverandre. De skal ikke utføre handlinger eller komme med uttalelser som kan krenke integriteten eller verdigheten til den andre.

2. Asymmetri i veiledningsrelasjonen

Veilederen må være bevisst på at veiledningsrelasjonen er asymmetrisk. Veilederen skal ikke bruke sin faglige kunnskap og autoritet til å krenke eller undertrykke, eller til å vinne faglige eller personlige fordeler på bekostning av studenten/kandidaten.

Studenten/kandidaten har rett til å ta opp forhold som han/hun mener er problematiske, jf pkt 6.

3. Profesjonalitet

Veilederen og studenten/kandidaten skal ha et profesjonelt forhold, og de skal ikke ha relasjoner som strider mot denne profesjonaliteten. Veilederen har et særskilt ansvar for ikke å sette studenten/kandidaten i en sårbar situasjon og/eller utnytte en slik situasjon.

Dersom det oppstår et seksuelt forhold mellom veileder og student/kandidat, skal det formelle veiledningsforholdet opphøre.

4. Tillit og fortrolighet

Veilederen bør være åpen og lydhør for personlige forhold hos studenten/kandidaten som kan ha betydning for veiledningsrelasjonen.

5. Gaver og honorarer

Veilederen skal ikke motta honorarer eller gaver av betydelig verdi for veiledningen annet enn det som er avtalt med institusjonen. Når det gjelder gaver av ubetydelig økonomisk verdi, må veilederen selv vurdere om gaven kan påvirke veiledningsforholdet på en problematisk måte.

6. Konflikter mellom veilederen og studenten/kandidaten

Dersom veilederen eller studenten/kandidaten mener at veiledningsrelasjonen er blitt problematisk, bør veilederen og/eller studenten/kandidaten vurdere å endre, reforhandle eller avslutte veiledningsforholdet. Framgangsmåten for dette skal beskrives i veiledningskontrakten som veilederen og studenten/kandidaten har undertegnet eller fremgå av det enkelte institutts eller fakultets reglement. *Instituttleder vil alltid kunne kontaktes hvis det oppstår forhold som oppfattes som problematiske.*

7. Institusjonens rolle og ansvar

Universitetet i Bergen har det overordnede ansvaret for at studenten/kandidaten får god og profesjonell veiledning. Ledelsen på alle nivå har et særlig ansvar dersom det skjer noe uønsket i veiledningsrelasjonen og ledelsen blir gjort kjent med dette.

8. Opphavsrett

Veileder og student/kandidat skal forholde seg respektfullt til hverandres arbeid og gjensidig praktisere god henvisningsskikk. Universitetets reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen gjelder også for studenter.

9. Opphør av veiledningsforhold

Dersom veiledningsforholdet av ulike grunner avsluttes før avtalt tid, plikter både veileder og student/kandidat å bidra til at dette skjer på en ryddig måte.